

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (3226) 2012 JANUARY-SAUSIS 24 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina - \$2

Būti koku kitu?..

Ar Lietuvoje būtų galima ką nors daryti, kad tauta neišsibėgiotų po pasaulį? Jei negalima, tai kaip galima būtų įsivaizduoti tautos ateitį? O gal sunykimo procesas jau nebeišvengiamas?

TOKIŲ klausimų išėivijoje pasigirsta vis dažniau. Galima prileisti, kad kai kam tokie klausimai gali padvelkti nereikalingu rūpesčiu, arba nebesiorientavimu tikrovėje, iššaukiančioje pokyčius, kurie ir kelia nebūtus klausimus. Antra vertus, tokie klausimai gali kelti ir kitą labai svarbų klausimą: kodėl išeiviai, besirūpinantys tautos ateitimi, negrįžta tėvynėn, o į visa iš tolo žiūrėdami kažkaip nori jaustis ten esą? Kad lietuviams, kur jie begyventų, gali rūpėti jų gimtasis kraštas, atrodo, normalu. Tačiau tarp visų tų rūpesčių, kaip gyventi su Lietuva, labiausiai turėtų ryškėti rūpestis, kaip svetur išlikti lietuviais? Rodos, taip neseniai tai buvo paprasta ir nesudėtinga: sava kalba, tautybės pojūtis, paremtas tradicijomis ir ilgamečiais papročiais, sakyte sakė, kas esi ir niekada nekildavo klausimas, kad gali būti kuo kitu. Šiandien vaizdas kitoks. Nuolatinio maišymosi ir neriboto laisvėjimo dingstimi, užsimota atsisakyti kai kurių vertybių, trukdančių laisvamaniauti. Atrodo, kad tautybė viena iš ryškiausių tam kliūčių. Šiai kliūčiai pašalinti jokių formalių sprendimų, greičiausiai, niekada nebus. Tačiau polinkis tautybę dangstyti kitais pavadinimais jau veikia. O to viso plėtojimas laikomas "neatsilikimu" (nuo ko?), arba būtinybe (kodėl?).

NAUDINGA jau, kad tais ar panašiais klausimais susieinama oficialiai ir formaliai mintimis pasidalinti po to, kai bendromis pastangomis susidarė vadinamoji Seimo ir PLB atstovų komisija, posėdžiavusi praeitų metų lapkričio 7-10 dienomis ir besiruošianti vėl susitikti šių metų pavasarį. Rudeniniam susitikime Komisija palietė ir aptarė klausimus, kurie šiuo metu atrodė svarbūs ir neatidėliotini ir laukia naudingų sprendimų. Prie tų svarbiųjų priskiriami švietimo reforma, užsienio lietuvių įjungimas į Lietuvos švietimo sistemą, studijų galimybės, finansinė parama užsienio lietuviams, "globalios Lietuvos" formalus apipavidalinimas bei Lietuvos pilietybės išsaugojimas gyvenant užsienyje. Dauguma dalykų nauji, neturintys jokio istorinio pavyzdžio. Reikia kurti nepažįstamus modelius. O kūrėjams tenka remtis gerais nerais ir ateities vizijomis. Atrodo, jau vien dėl to sprendimai turėtų būti daromi ne paskubomis. Pavertę visas tas gerąsias pastangas "degančiu reikalu", galime daugiau suklysti negu laimėti. Kalbant apie užsienio lietuvių ryšius su Lietuva ir jų dalyvavimą politinėje veikloje, reikėtų nepamiršti fakto, kad šių dienų Vakarų išeivija yra sudėta iš karo pabėgėlių, jų vaikų ir vaikų bei naujųjų emigrantų, kurie gausumu pirmąją, bet aktyviam jungimesi į Bendruomenę, kokia dar šiuo metu veikia, atsilieka. Nemažai emigrantų skuba jungtis į gyvenamojo krašto visuomenę, stiprindami savo medžiaginius poreikius ir neberanda nei laiko, nei noro ką nors dar veikti lietuviškame rate. Todėl ta gana skirtinga išeivijos žmonių sudėtis įsidėmėtina, ir tai ypač tiems, kurie užsimoję kurti globalinės veiklos programą. ČS

"Dabar prisimenu namus giliam žiemos peizažė, šaltinio tamsų vandenį ir vienišas sniege pėdas"...
Vincas Kazokas (Svajonės apie namus) Ntr. V. Maco

Praradimai ir Laisvės, Tiesos pergalės

AUKSUTĖ RAMANAUSKAITĖ – SKOKAUSKIENĖ

Lietuvos respublikos seimo narė, Lietuvos Nepriklausomybės gynimo Sausio 13-osios brolijos pirmininkė

Kiekvienos tautos istorijoje yra datų, kurios tampa ne tik laiką žyminčiais skaičiais kalendoriuje, bet ir ženklų įvykiu, pakeitusio visą tolesnę tos tautos ir valstybės gyvenimą. Viena tokių datų mūsų istorijoje – 1991 m. Sausio 13-oji. Praėjo dvidešimt vieneri metai – ta kruvinoji naktis yra dar visai arti mūsų, persmelkta skausmu dėl prarastų gyvybių, nužudytų, tankiais sutraiškytų pirmųjų mūsų nepriklausomybės aukų. Dar labai ryškus, o tiems, kurie tiesiogiai ten buvome – niekada ir nenublankiantis – laisvės artumo pajautimas, telkiantis vienybei, broliškumui, skatinantis nepaleisti laisvės paukštės ne tik iš savo širdžių, bet ir savo žemės, savo tėvynės. Tomis dienomis jautėmės nepajudinamai tvirti prieš tankus, automatus, tamsą, smurtą, šmeižtą ir melą. Tiesos pergalė buvo mūsų pusėje.

Po Antrojo pasaulinio karo ilgus dešimtmečius buvome pavergti – patyrėme sovietinio režimo vykdomą terorą ir represijas. Šioje okupacijos naktį gimė Lietuvos rezistencija, į kurią įsitraukė daugybė vyrų ir moterų, pasirinkę žūtūtinai ginti mūsų tautos ir valstybės laisvę, kovoti už tiesą – jie buvo Lietuvos partizanai. Tai tūkstančiai žmonių, kurių gyvenimai lyg žvakės skausmingai sudegė, okupacinio režimo tamsoje skleidami tiesos ir vilties šviesą, skleidami tikėjimą, kad vieną dieną mūsų tėvynė atkovos savo nepriklausomybę.

Su partizaniais buvo žiauriai fiziškai susidorota. Šiandien šurpiausias sovietinės sistemos struktūrų nusikaltimus mena po visą Lie-

tuva išsibarstę partizanų žūtis vietas žymintys kryželiai, atminimo ženklai, o tūkstančių laisvės gynėjų palaikų galbūt niekada nesurasim, nes jie liko paslėpti žvyrduobėse, raistuose, po specialiai pastatytais mūriniais pastatais, po sunkiu asfaltu užlietais keliais.

Savo paaukotomis gyvybėmis partizanai Lietuvai padovanojo dvasinę pergalę, nes išliko laisvės troškimas, kuris tapo antisovietinių pagrindinių organizacijų veiklos pagrindu. Net ir pavojaus akivaizdoje saugojome savo tautos kultūrinę, religines tradicijas, nepasidavėme okupanto brutaliai siekiui paversti mus beveidžiais, betaučiais, bedieviais žmonėmis – žmonėmis be sąžinės. Keitėsi Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio formos – gimė Lietuvos Sąjūdis. Širdyse rusenanti laisvės viltis sutelkė žmones susikibti rankomis Baltijos kelyje, dalyvauti Sąjūdžio mitinguose. 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Aukščiausiajai tarybai – Atkuriamajam seimui priėmus ir paskelbus Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo aktą Laisvės kovotojų siekis išsipildė ir buvo įtvirtintas Sausio 13-osios pergalė. Apie tą laikotarpį tuometinis valstybės vadovas, Lietuvos Aukščiausiosios tarybos – Atkuriamojo seimo pirmininkas, Europos parlamento narys Vytautas Landsbergis yra sakęs: "Tuomet Lietuva buvo ypatinga ir siuntė savo vertybinį pranešimą kitoms. Jame glūdėjo tiek daug pagrindinių dalykų, kurie daro žmogaus gyvenimą vertą pagarbos ir nušviestą vilties, kad pasaulis neišsigims".

Gyvename laisvoje valstybėje, laisvoje Lietuvoje. Sausio tryliktosios nusikaltimus vykdė ta pati sovietinė pragaro sistema, kurioje naikinamąjį darbą dirbo konkretūs asmenys, kankinę, žudė ir niekinę mūsų laisvės gynėjus partizaninio karo metais, trėmė vyrus, moteris, vaikus į Amžinojo įšalo žemę vergiškam darbui, badui ir mirčiai.

Nukelta į 4-tą psl.

Šiame numeryje

Praradimai ir Laisvės, Tiesos pergalės – 1,4

Mons. Kazimieras Jasėnas – 2 psl.

Kokia ateitis? – 2,3 psl.

Kanados pažinimo dešimtmetis – 4 psl.

Lietuva – Lenkija – 5,10 psl.

Karininko A. Vasiliausko atsiminimų knyga – 7 psl.

Save tapatinu su Lietuva – 8,9 psl.

Mons. Kazimieras Jasėnas (1867-1950)

KAZIMIERAS PŪRAS

Kilnus kunigas, nepailstantis bažnyčių statytojas, meno istorikas, šešių monografijų autorius, pedagogas, poliglotas, žurnalistas, reiškėsis ne tik lietuvių, bet ir lenkų, latvių, vokiečių spaudoje... Kilęs iš turtingų Pasvalio krašto ūkininkų šeimos, vidurinį išsilavinimą įgijęs Mintaujos klasikinėje vokiečių gimnazijoje, K. Jasėnas teologijos mokslus baigė 1889 m. Kauno kunigų seminarijoje su pagyrimu. Šis „cum laude“ diplomą suteikė teisę tęsti studijas Peterburgo dvasinėje akademijoje. Tačiau seminarijos gydytojas uždraudė dėl silpnos sveikatos toliau tęsti mokslus.

Tad 1890 m. Saločių šventovėje išventintas primiciantas, užuot ėmęs ruošti profesūrai, paskiriamas vikaru Žemaitijos užkampin, į Tryškių parapiją. Mogiliovo arkivyskupas, pasinaudodamas pretekstu, kad šis dvasininkas gerai moka ne tik prancūzų, rusų, lotynų kalbas, bet taip pat laisvai šneka lenkiškai, vokiškai ir – svarbiausia – latviškai, 1892 m. jį perkelia į katalikų kunigų stokojantį Kuršą.

Latvijoje kun. K. Jasėnas iš karto patraukė vyskupo dėmesį. Metus padirbėjęs vikaru Mintaujoje, jau su konkrečia užduotimi keliamas eiti klebono pareigų į Laiminių parapiją, kur dirbdamas Tukume pastato mūrinę šventovę. 1896 m. skiriamas į Brunavą. Ir čia po šešerių kunigavimo metų tikinčiųjų bendruomenei palieka naujus maldos namus. Šis jaunas kunigas Kuršo gubernijoje buvo dažnai kilnojamas vien dėl uolumo ir didelių orga-

nizacinių sugebėjimų. 1902 m. jis vėl gražinamas į Mintaują, šį kartą jau kaip solidžios katalikų bendruomenės klebonas, kur reikėjo tęsti didžiulės šventovės statybą. Po didelių darbų, pareikalavusių daug pastangų ir lėšų, kurias klebonas rinko ne tik Latvijoje, bet ir Lietuvoje, net užsienyje, impozantiška mūro šventovė, jau trečioji per keturiolika metų, šio kunigo rūpesčiu iškilusi latvių žemėje, 1906 m. pašventinama.

Lietuviška spauda

Klebono sielovados darbo pradžia naujoje šventovėje sutapo su svarbiu įvykiu Lietuvoje – spaudos atgavimu. Tai atskleidė šio dvasininko naujus žurnalistinės kūrybos užmojus. Rašinėjo jis į spaudą jau nuo 1893 m. Buvo Peterburgo leidžiamo lenkų savaitraščio *Kraj* nuolatinis bendradarbis. Spausdino korespondenciją Tilžėje ėjusiam *Tėvynės Sarge*. Platino draudžiamą lietuvišką spaudą. Dabar, atsiskęs lenkiškos plunksnos, ėmė aktyviai bendradarbiauti, pasirašinėdamas Brunaviečio slapyvardžiu, Peterburge, Seinuose, Kaune, Rygoje pradėtoje leisti lietuvių katalikų spaudoje (*Nedėdienio skaitymas, Lietuvių laikraštis, Šaltinis, Vienybė, Rygos garsas*).

XIX š. pabaigoje ir XX š. pirmoje pusėje Mintaujoje gyvavo gausi lietuvių bendruomenė. Gimnazijoje mokėsi nemažas būrys lietuvių inteligentų. Arčiau susipažinęs su lietuviais Latvijoje, matydamas, kaip svetimoje terpeje dalis tėvynainių greitai nutautėja, kun. K. Jasėnas ėmė rūpintis jų švietimu. Vadovavo Latvijoje veikiančios

Mons. Kazimieras Jasėnas

Lietuvių katalikų jaunimo draugijos „Šviesa“ Jelgavos skyriui, skaitė paskaitas, rengė kursus, ekskursijas, įsteigė biblioteką, rėmė chorą. Jausdamas lietuviškos dramaturgijos stygių, teatro mėgėjų scenai parašo dramas.

1915 m. savo lėšomis 5000 egz. tiražu išleidžia tautinio ir religinio pobūdžio knyga-chrestomatiją *Patarėjas lietuviams katalikams, gyvenantiems svetur*. Prasidėjus I Pasauliniam karui ir Lietuvą okupavus vokiečiams, 1915 m. savo lėšomis 3000 egz. tiražu išleidžia brošiūrą *Der Weltkrieg und Litauen (Pasaulinis karas ir Lietuva)*.

Veidu į Lietuvą

Kun. K. Jasėno ryšiai su Tėvyne ypač sustiprėjo Nepriklausomybės metais. Jis bendradarbiauja Kauno akademine spaudoje – *Židiny, Akademike, Tautos mokykloje, Naujojoje*

Romuvoje, Vaire. Palaikė ryšį su Kauno aukštuomene. Kaune ieškojo paramos ir įpusėjo rašyti didžiulį, visą jo kūrybinį palikimą vainikuojantį veikalą – trijų tomų *Visuotinę meno istoriją*, ją su pavydėtiniu užsidegimu rašė du dešimtmečius. 1927-1937 m. pasirodo visi trys tomai. 1812 puslapių su 2130 reprodukcijų veikale apžvelgiamą tapybos, skulptūros bei architektūros raida. Lietuvos meno istorijai skirta 250 puslapių su 340 reprodukcijų. Tai pirmas mūsų kultūros istorijoje tokio pobūdžio veikalas.

Nemaža darbų, tarp jų ir didelės apimties, taip ir liko rankraščiai, nes juos išleisti sutrukdė okupacijos ir karas. Paskutiniai mons. K. Jasėno gyvenimo metai susiklostė tragiškai. 1944 m. vasarą mūšių prie Jelgavos metu, be perstojo miestą bombarduojant vokiečių ir rusų aviacijai, jo akyse sudegė didingas šventovės pastatas. Ugnis pasiglemžė ir kleboniją. Žuvo turtinga biblioteka, kurią jis buvo nutaręs padovanoti Kauno Vytauto Didžiojo universitetui.

Karo ugnis prarijo visą penkiasdešimt metų kūrybinį palikimą. Gyvenimo negandų slegiamas, sukrėstas savo kultūros vertybių netekties, mons. K. Jasėnas mirė 1950 m. rudenį, sulaukęs 83 m.

Už nuopelnus baltų tautų kultūrai ir Katalikų Bažnyčiai kun. K. Jasėnas sulaukė aukštų įvertinimų. Jis apdovanotas Latvijos Trijų žvaigždžių ordinu ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu. Popiežius Pijus XII 1930 m. šiam dvasininkui suteikė monsinojoro titulą. *Respublika*, 2009

aabs
CHICAGO 2012

Kokia ateitis?

AABS konferencijoje 2012 m. pavasarį Čikagoje bus gvildinamas ateinantis Baltijos šalių dvidešimtmetis

Praeitų metų lapkričio mėn. prasidėjo registracija 2012 balandžio 26-28 d.d. „University of Illinois at Chicago“ vyksiančiai 23-iajai organizacijos „Association for the Advancement of Baltic Studies“ (AABS) konferencijai – *The Global Baltics: The Next Twenty Years*. Konferencijos tema atspindi, kad ne vien paminėtinas Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atgavimo dvidešimt-

metis, bet turime iššūkių žvelgti ir į ateinantį dvidešimtmetį.

1968 m. gruodžio mėn. formaliai įsteigta AABS buvo sudaryta, kad suburtų mokslininkus, dirbančius akademinį darbą ar kitur, kurie domisi ir kuriems rūpi Lietuvos, Latvijos ir Estijos kultūra, istorija, politika, lingvistika, literatūra ir kt. AABS buvo įsteigta tais laikais, kai organizacijos konferencijose nesitikėta ir nesulaukta dalyvių iš Lietuvos,

Latvijos ir Estijos. Taip pat ne daug kas galėjo dažniau lankyti moksliniams tyrimams ar informacijos šaltinių paieškoms sovietų okupuotose kraštuose be kokių nors apribojimų.

2012 m. vyksiančioj konferencijoje, kaip ir konferencijose, rengiamose po Baltijos kraštų nepriklausomybės atgavimo, prasipletė dalyvių ir pranešimų įvairovė. Dalyviai ir pranešimus skaitantieji bei

šiai konferencijoje dalyvaujantys atkeliaus ne vien tik iš Š. Amerikos, iš Baltijos regiono šalių, bet taip pat ir iš kitų Europos šalių, gal net iš Azijos ir kitų kraštų.

AABS konferencija Čikagoje paskutinį kartą buvo surengta 1994 m. Anksčiau konferencijos buvo rengiamos Seattle, Washington, DC, Baltimore (Maryland), Madison (Wisconsin), Minneapolis (Minnesota), Toronte, Montrealyje bei kitur. Dažniausiai konferencijos prisiglaudžia prie universitetų, kuriuose dirba ar dėsto rengimo komiteto pirmininkas ar pirmininkė. 2012 m. konferencija vyks „University of Illinois at

Chicago“, kur dirba bei dėsto Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) Litanistikos katedros vedėjas prof. Giedrius Subačius.

AABS konferencijos pasižymi savo jaukumu, dalyvių skaičius paprastai būna arti 200. Jos sudaro progą pranešimus skaitantiems pasidalinti savo žiniomis anglų kalba – apie naują tyrimo sritį, apie naują istorijos analizę, apie naują projektą liečiant kurią nors su Baltijos šalimis susietą temą, atliktą vienoje ar kitoje Atlanto pusėje. Konferencijose kviečiami dalyvauti ir tuo besidomintys asmenys,

Nukelta į 3-čią psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$80 – reguliari (paprastu paštu); \$130 – reg. (1 klasės paštu); \$100 – rėmėjo (paprastu paštu); \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.); JAV: \$100 – reguliari; \$120 – rėmėjo; \$160 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada

Kokia ateitis?

Atkelta iš 2-ro psl.

pranešimų neskaitantys – jiems tik reikia užsimokėti konferencijos registracijos mokesť (jis skirtingas AABS organizacijos nariams nuo kitų).

Lietuviai šiuo metu gali didžiuotis, nes dabartinis AABS pirmininkas yra lietuvis, "University of Tennessee" istorijos profesorius Vėjas Liulevičius. Dabartinė AABS administratorė, dirbanti Seattle, WA, AABS būstinėje, Irena Blekytė. 23-iosios konferencijos organizacinio komiteto pirmininkas taip pat lietuvis. AABS nariai ir konferencijų dalyviai nėra vien lietuviai, latviai ar estai. Kartais visai kitų tautų patyrę mokslininkai bei studentai pasidalina savo žiniomis, gilina savo susidomėjimą Baltijos jūros regionu. AABS konferencijų stipendijų dėka, studentai konferencijose gali dalyvauti ir rasti bendrų kalbų su įvairių mokslų šakų specialistais – politikos, literatūros, lingvistikos, religijos, istorijos, verslo etikos, švietimo, Baltijos šalių studijų, t.t. Visumos sesijose kalba diplomatai, politikai, autoriai ir kt., vyksta kultūrinės programos bei pabendravimai, kurių tikslas suburti visus konferencijos dalyvius. Konferencijos atviros ir šiaip besidomintiems konferencijų temomis, užsimokėjusiems registracijos mokesť.

Konferencijų rengimas pareikalauja planavimo, darbo, organizatorių bei dalyvių. 2012 m. vykstančios AABS konferencijos organizacinio komiteto pirmininkas "University of Illinois at Chicago" prof. Giedrius Subačius bei jo sudaryto organizacinio komiteto nariai posėdžiauja, apsi-

keičia elektroniniais laiškais su atvykstančiais mokslininkais bei 2012 m. mokslinių skyrių vadovais ir su AABS taryba. Įtraukti ir kiti talkininkai pagal reikalą. Jau susitarta dėl netoliese universiteto esančio viešbučio, kuriame konferencijos svečiai galės apsisistoti, ir siūlomos kitokių nakvynių galimybių. Spalio mėn. užsibaigė norinčiųjų pranešimus skaityti paraiškų terminas. Dabar planuojami kiti su konferencija susieti renginiai, pvz. pokylis ir kultūrinis vakaras, ir kviečiami galimi bendrų sesijų paskaitininkai.

Lietuviai ir visi susidomėjusieji artėjančia AABS konferencija kviečiami registruotis ir informuoti kitus, kuriems tai būtų įdomu. 2011 metais lietuviai turėjo progos dalyvauti konferencijose, skirtose lietuviams, pvz. Bibliotekų ir archyvų konferencijoje Čikagoje (rugs. 3-4 d.d.) ar liepos mėn. Lietuvoje vykusiame XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume. Konferencijose, kaip ir 2012 metais vyksiančioje AABS konferencijoje, lietuviai turi progos pasidalinti, informuoti, mokytis ir bendrauti platesnėje bendruomenėje.

Platesnė informacija apie įvairius konferencijos renginius bei konferencijos pranešimų dienotvarkę bus paskelbta vėliau. Renginio komiteto nariai yra pasiruošę atsakyti į klausimus, priimti savanorius talkininkus ir pateikti informaciją: aabsconfinfochicago@gmail.com. 2012 m. AABS konferencijos tinklavietė, <http://depts.washington.edu/aabs/chicago-conf-2012.ftml>.

AABS 2012 konferencijos rengimo komiteto inf.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

JAV lankėsi KAM vadovė

Sausio pradžioje JAV viešinti krašto apsaugos ministerė Rasa Juknevičienė pranešė, jog Rusija nuolat didina karinį aktyvumą šalia Lietuvos sienų ir militarizuoja Karaliaučiaus sritį, todėl reikalingas dar aktyvesnis JAV ir NATO vaidmuo Baltijos regione, "Kaimynystėje turime vis labiau autokratinį, oligarchinį režimą", sakė ministerė.

Ministerė sausio 5 d. Čikagoje dalyvavo apskritojo stalo diskusijoje su Čikagos tarybos pasauliniams reikalams nariais, susitiko su Čikagos lietuvių bendruomene, pagerbė gen. Povilo Plechavičiaus kapą, lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno atminimą. Kalbėdamasi su Čikagos tarybos pasauliniams reikalams nariais ministerė teigė, kad nepaisant esminių pokyčių NATO per pastaruosius 20 metų, Sąjunga išlieka esminiu garantu Lietuvos saugumui. "Lietuvai bus ypatingai svarbus NATO valstybių vadovų susitikimas, vyksiantis šių metų gegužę Čikagoje. Lietuva tikisi, kad joje bus priimti sprendimai dėl oro policijos tęstinumo, energetinio saugumo centro akreditacijos ir NATO priešraketinės gynybos sistemos", sakė ji.

Lietuvos krašto apsaugos ministerė Rasa Juknevičienė prie paminklo lakūnams S. Dariui ir S. Girėnui Čikagoje

Čikagoje priimti sprendimai turi sustiprinti NATO pajėgumus užtikrinti sąjungos šalių teritorijos gynybą. Ministerė taip pat sakė, kad praktinis bendradarbiavimas tarp Šiaurės ir Baltijos šalių yra svarbus būdas kartu siekti pajėgumų, taip taupant turimas lėšas.

Lietuva tikisi, kad iki Či-

kagos viršūnių susitikimo ši pavasarį bus nuspręsta dėl tolesnės oro policijos misijos Baltijos šalyse. Susitikime taip pat norima pasiekti pažangos dėl NATO priešraketinės gynybos sistemos, kuriai priešinasi Rusija. Lietuva taip pat siekia gauti NATO akreditaciją Vilniuje veikiančiam energetinio saugumo centrui.

"Gyvybės ir mirties keliu"

Vilniuje sausio 8 d. vyko tradicinis tarptautinis pagarbos bėgimas "Gyvybės ir mirties keliu", kuriame dalyvavo 2,485 žmonės. Tuo prasidėjo Laisvės gynėjų dienos, Sausio 13-osios, minėjimo renginiai.

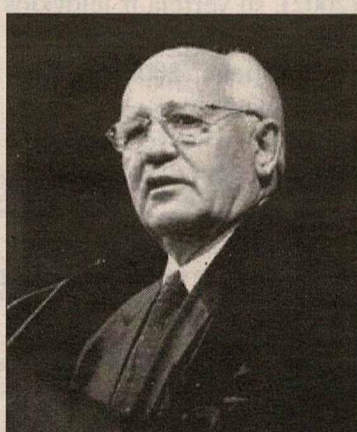
Dalyviai bėgimą pradėjo šalia Antakalnio kapinių, baigė prie Vilniaus televizijos bokšto. Iš viso buvo bėgamas 9 km nuotolis. Gausiausia šiemet buvo Karo akademijos komanda, antra pagal dydį – Vilniaus apskrities šaulių

komanda.

Prieš pradėdant bėgimą organizatoriai, valstybės institucijų, visuomeninių organizacijų, klubų, mokyklų, karinių dalinių atstovai padėjo gėlių prie žuvusiųjų už Lietuvos laisvę gynėjų kapų. Po bėgimo gėlių padėta prie Vilniaus televizijos bokšto memorialinės sienos. Bėgimas "Gyvybės ir mirties keliu", skirtas žuvusiems už Lietuvos laisvę kovotojams atminti, pirmą kartą buvo surengtas 1992 m.

Nebus apklaustas Sausio 13-osios byloje

Rusija atsisakė Lietuvos prokurorų prašymu apklausti buvusį Sovietų Sąjungos vadovą Michailą Gorbačiovą byloje dėl 1991 metų Sausio 13-osios žudynių, sausio 11 d. pranešė Generalinė prokuratūra. "Buvo gautas tik vienas atsakymas į teisinės pagalbos prašymą atlikti TSRS prezidento M. Gorbačiovo apklausą. Atsakyme nurodyta, kad atsisakoma atlikti prašomą veiksmą". Prokurorų teigimu, Rusija M. Gorbačiovą apklausti atsisakė remdamasi 1959 Europos tarybos konvencijos "Dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose" nuostata, kad tai gali pakenkti esminiams šalies in-

Buvęs Sovietų Sąjungos vadovas Michailas Gorbačiovas

teresams.

Gen. prokuratūros Baudžiamojo persekiojimo departamento vyr. prokuroras S. Slapšinskas sakė, kad bylo-

je nėra pakankamai duomenų M. Gorbačioviui pareikšti įtarimus.

"Dėl šios priežasties ir buvo prašoma jį apklausti kaip liudytoją", sakė jis, ir pažymėjo, kad Rusija iki šiol neigiamai atsakė į visus Lietuvos teisinės pagalbos prašymus, kuriais buvo prašoma apklausti įtariamuosius Sausio 13-osios byloje.

Šią bylą dabar sudaro 650 tomų medžiagos. Ji galimai yra didžiausios apimties Lietuvos teisės saugos istorijoje. Joje yra 23 įtariamieji karo nusikaltimais ir nusikaltimais žmoniškumui. 21 iš jų yra Rusijos pilietis, Maskva juos išduoti atsisako.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

Waterside 9th Line DENTAL DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171 (905) 785 3900
1252 Hurontario St. 3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5G 3H3 Mississauga, L5N 0A5
www.watersidedental.ca www.9thlinedental.ca

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Kanados pažinimo dešimtmetis

REGINA KVAŠYTĖ

Dešimt metų praėjo nuo Kanados auditorijos iškilmingo atidarymo Šiaulių universiteto Humanitariniame fakultete (HF). Tai įvyko 2001 m. lapkričio 8 d., nors veikla prasidėjo šiek tiek anksčiau – jau 1999 metais. Pradėti rimčiau domėtis Kanada ragino Rygoje veikiantis Latvijos universiteto Kanados studijų centras. Tada turėta vilčių, kad galėsime įsteigti tyrimų ir studijų centrą, remiamą Kanados vyriausybės, panašų kaip kitur pasaulyje. Taip neatsitiko, tačiau jau buvo pradėta veikti ir nebenorėjome to atsisakyti. Nors tuomet ne ką nežinojau apie Kanadą, man buvo pasiūlyta tapti auditorijos kuratore – tada daug lėmė asmeniniai ryšiai su Latvija, nes per latvių draugus galėjome tikėtis plėsti Kanados pažinimo galimybes. Tad koks buvo šis dešimtmetis?

Pirmiausia minėtina viena iš pagrindinių veiklos krypčių – dalyvavimas tarptautinėse mokslinėse tarpdalykinėse konferencijose. 2000 metais pradėta dalyvauti Baltijos šalyse kasmet paeiliui rengiamose konferencijose: Latvijoje – Rygoje (2003; 2006; 2009), Estijoje – Tartu (2004; 2007; 2010) ir Lietuvoje – Vilniuje (2000; 2001; 2011), Kaune (2008). 2005 metais kanadistai susitiko Šiauliuose. Tą kartą į konferenciją atvyko 31 pranešėjas iš devynių šalių, o svečių teisėmis dalyvavo Kanados ambasados Vilniaus biuro vadovas Brian Herman ir ką tik paskirtoji Rygoje reziduoti Kanados ambasadorė Baltijos šalims Claire Poulin (su ja nuoširdžiai bendravome visą jos kadenciją). Išleistos konferencijos pranešimų tezės, o vėliau ir tarptautinių recenzentų įvertinti konferencijos pranešimai *Canada: Society and the Individual* (2006). Keliai nuvedė į Šiaurės šalių Kanados studijų draugijos konferenciją Stockholme (2002) ir Airijos Kanados studijų

Kanados auditorijos logotipas (autorius dizaineris Vilnius Puronas)

draugijos konferenciją Galway (2006). Du kartus tradicinių HF studentų mokslinių konferencijų metu surengti jaunųjų kanadistų forumai (2003, 2007), ko ligi šiol nėra buvę kitur, bent jau Baltijos šalyse. Į juos atvyko dalyviai iš Latvijos.

Kalbant apie mokomąją veiklą pasakytina, kad studentai rašo ir gina visų trijų pakopų – kursinių, bakaluro ir magistro – mokslo darbus. Dažniausiai tyrinėjama Kanados lietuvių kalba ir spauda, taip pat ir grožiniai kūriniai bei jų vertimai. Du HF dėstytojai turėjo galimybių stažuotis Kanadoje (2004, 2005) ir sugrįžę pasirengė dėstyti Kanados studijų kursus studentams. Šiuo metu atskirų studijų dalykų nelikę, bet apie Kanadą nemažai kalbama per anglakalbių šalių civilizacijos studijas, taip pat per kitus dalykus.

Užsimezgęs sėkmingas bendradarbiavimas su Kanados ambasada Rygoje ir ambasados biuru Vilniuje leido surengti kelias Kanados knygų parodas (2002; 2003; 2005), taip pat papildyti auditorijos lentynas knygomis iš Kanados ir Lietuvoje išleistais Kanados autorių knygų vertimais. Kaip švietėjiškos veiklos darbai minėtini susitikimai su Kanados ambasadoriumi Baltijos šalims Peter McKellar (2002), su vertėja ir leidyklos *Mažasis Vyturis* redaktore Vida Bėkštienė (2002), su rašytoju, kanadiečiu Robert Bringhurst, kuris viešėjo Vilniaus knygų mugėje (2007).

Kanados auditorijos globojimas ir įvairiapusės pažintinės veiklos plėtojimas paskatino susipažinti su Kanadoje gyvenančiais lietuviais. Jų dėka auditorija pasipildė knygomis – gauta ne viena siunta. Abipusiai naudingas pasirodė esąs bendradarbiavimas su *Tėviškės žiburiais*: net keletą metų reguliariai šį savaitraštį gaudavome, be to, jame skelbiama informacija apie Kanados auditoriją ir jos veiklą (nuo 2003 metų iš viso išspausdinta 10 straipsnių). 2008 metais, kai pirmą kartą pavyko nuvykti į Kanadą – pagrindinis tikslas tuomet buvo

perskaitytas ne vienas pranešimas ir paskelbtas ne vienas straipsnis apie asmenų ir vietų vardus Kanados autorių kūrinių vertimuose į lietuvių kalbą. Su kanadistika susijusios informacijos netrūksta, ir toliau vyksta renginiai, parodos ir pan. Kanadistika – tai ne tik kalba ir literatūra, tokios studijos galimos įvairiose srityse ir kuo jos platesnės, tuo rimčiau galima plėsti ryšius su Kanada. Remiantis kitų šalių patirtimi iš pat pradžių norėjosi, kad tai būtų įvairių mokslo ir studijų krypčių bendraminčių, kurie domisi Kanada, veikla. Tačiau sunku tikėtis,

nuotraukose matyti, kad ten vyksta gyvenimas. Žinoma, parodoje esama ir gražių gamtovaizdžių. Atidarydamas parodą, Kanados ambasados Vilniaus biuro laikinasis reikalų patikėtinis Kevin Hamilton priminė, kad šiemet sukanka dvidešimt metų nuo Lietuvos ir Kanados santykių užmezgimo. Malonu, kad paroda į Šiaulių universitetą atkeliavo tokiu abiem šalims svarbiu laikotarpiu. Prorektorius Teodoras Tamošiūnas pasidžiaugė atsiradusia galimybe geriau pažinti Kanadą ir palinkėjo plėsti tarptautinius ryšius. Trumpai buvo prisimintos auditorijos atsiradimo aplinkybės ir nuveikti darbai, o ambasados atstovams padovanotas *Šiaulių universiteto* numeris (2011.11.17), kuriame išsamiau aprašyta ši veikla.

Susirinkusieji į parodos atidarymą dar išklaušė K. Hamiltono pasakojimo apie Arktį, joje vykstantį gyvenimą ir jos svarbą Kanadai. Vėliau Kanados ambasados Vilniaus biuro programų vadybininkė Eglė Jurkevičienė pristatė programą *International Experience Canada* (IEC). Kalbėdama apie galimybes, kurias jauniems žmonėms (nuo 18 iki 35 metų) ji suteikia: galima metus keliauti ir/ar dirbti Kanadoje ir pažinti šalį, jos kultūrą ir žmones. Ši programa suteikia galimybių ir jauniems kanadiečiams – jie gali tą patį patirti Lietuvoje. Informaciją apie programą IEC ir nurodymus, kaip ją pasinaudoti, galima rasti internete. Po oficialiosios dalies svečiai dar neskubėjo išvažiuoti, tad visi norintys galėjo maloniai pabendrauti. O paroda iki šiol džiugina bibliotekos lankytojus.

Belieka tikėtis, kad dešimt metų trunkantis Kanados pažinimas nesibaigs, kad atsiras įkvėpimo tęsti pradėtą veiklą ir daugiau žmonių universitete ir mieste ja sudominti.

Kanados auditorijos dešimtmečio minėjimas. Iš kairės: programų vadybininkė Eglė Jurkevičienė, Šiaulių universiteto bibliotekos direktorė Gražina Lamanauskienė, laikinasis reikalų patikėtinis Kevin Hamilton, Kanados auditorijos kuratorė Regina Kvašytė (2011.XI.17)

dalyvauti Toronte York universitete rengiamame tarptautiniame tikrinius žodžius (onomastiką) tyrinėjantių kalbininkų kongrese – buvo malonu susipažinti su kai kuriais lietuviais, kurie jau anksčiau rūpinosi auditorijos klestėjimu, taip pat užmezgti naujų pažinčių.

Pastaruosius kelerius metus Kanados auditorijos vardas Šiaulių universitete skambėjo rečiau. Taip atsitiko dėl įvairių priežasčių, bet veikla buvo vykdoma, tik jos pobūdis šiek tiek pakito. Daugiau radosi tyrimų ir jų rezultatų skelbimo, pavyzdžiui, Kanadoje, Latvijoje ir Lietuvoje

kad nauju dalyku visi užsikrės vienu metu, tad tik ilgas ir kruopštus darbas leidžia pasiekti norimų rezultatų.

Kanados auditorijos dešimtmečiui skirtas renginys tapo savotišku įrodymu, kad veikla pagaliau peržengia fakulteto ribas ir tampa universiteto ir miesto įvykiu. Šiaulių universiteto bibliotekoje bendruomenei pristatyta nuotraukų paroda *Arkties vizijos*, supažindinanti su gyvenimu vietovėse, kurios dažniausiai išivaizduojamos kaip amžinojo įšalo sukaustyta žemė. Tačiau

Praradimai ir Laisvės, Tiesos pergalės

Atkelta iš 1-mo psl.

Mums liko pareiga įvardinti sovietinio režimo nusikaltimus, tų nusikaltimų iniciatorius ir vykdytojus, teisiškai įvertinti jų veiksmus. Nepriklausomoje Lietuvoje gyvename jau dvidešimt antruosius metus, o genocido prieš Lietuvos partizanus bylos nuolat stringa Tėmėdės tarnų koridoriuose ir stalčiuose.

Iki šiol teisiškai neįvertinti ir pagrindiniai Sausio 13-ąją padarytų nusikaltimų užsakovai bei vykdytojai. Ši būklė sudaro prielaidas klasiuoti istoriją, pateikti nebūtas, melagingas ver-

sijas, kuriomis vis dažniau teršiama mūsų žiniasklaidos erdvė, nuodijama jaunosios, okupacijos nepatyrusios kartos sąmonė ir istorijos suvokimas. Tik gindami tiesą visomis politinėmis, teisinėmis priemonėmis, skleidami tiesos liudijimus savo aplinkoje, viešojoje erdvėje, galime išsaugoti visų laikų žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimą ir sukurti tvirtą moralinį – istorinį pagrindą ateities kartoms, suteikti galimybę jaunimui pajusti laisvės siekio dvasią ir atsakomybę. Garbingai prisiimkime ir vykdykime šią pareigą. Telydimus drąsa visada rinktis tiesą.

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Lietuva – Lenkija

Vilnijos lenkakalbių gyventojų pavardžių kilmė*

Akad. prof. habil. dr.
ZIGMAS ZINKEVIČIUS,
Vilnius

Seniai domiuosi Vilnijos vietinių gyventojų (ne atvykėlių), ypač lenkakalbių, pavardėmis. Jos sudaro dalį man rūpimos baltų ir slavų kalbinių ryšių problematikos, kuria taip pat domėjosi mano bičiulis Vladimiras Toporovas. Mes abu daug kartų tais klausimais esame kalbėję, vienas kitam teikę reikiamų duomenų, bendrai svarstę visokias šios srities problemas. Tikėtasi dabartinėse pavardėse aptikti tam tikrą Lietuvos didingos senovės atšvaitą.

Pastaruoju metu sukeltas triukšmas dėl lenkiškos tokių pavardžių rašybos vertė mane paspartinti jų tyrimą. Šio darbo rezultatus trumpai referuosiu. Pirmiausia, keletas įvadinių dalykų. Lietuviai senovėje gyveno kitų baltų genčių apsuptyje. Su lenkais nesisiekė. Juos skyrė vakarų baltai jotvingiai. Tiesioginiai kontaktai atsirado tik po to, kai kryžiuočiai pavergė jotvingius ir juos išnaikino, ypač nuo XV š., kuomet lietuvių ir lenkų gyvenami plotai ėmė siektis.

Lenkų kalba Lietuvoje yra atneštinė, kitaip sakant, išmoktinė. Tai buvo susiję su Lietuvos valdovo Jogailos vainikavimu Lenkijos karaliumi ir Lietuvos valstybės laipsnišku įjungimu į Lenkijos karalystę. Pirmiausia, prie lenkų kalbos (bet ne savimonės, kuri dar ilgą laiką išliko lietuviška) perėjo diduomenė, vėliau ja pasekė platieji bajorijos sluoksniai, o nuo XVIII š. vidurio imta lenkinti ir prastuomenė – per lenkiškus dvarus, mokyklą ir bažnyčią.

Lietuvių asmenvardžiai dar anksčiau buvo apslavinti slavakalbės raštinės. Ypač didelę reikšmę turėjo toje raštinėje vartoti tėvavardžiai su rytų slavų (ne lenkų!) kilmės priesagomis *-ovič*, *-evič*, padariusiomis didžiulę įtaką formuojantis ne tik lietuvių, bet

ir lenkų, gudų, taip pat vakarinių rusų pavardėms ir tose šalyse laikytinomis senosios Lietuvos valstybės (ne lietuvių kalbos) paveldu. Tokiu paveldu laikytinos ir pavardės, turinčios *-ski* tipo priesagas, virtusias savotišku *-vič*, *-evič* pakaitalu ir imtos dėlioti prie asmenvardžių (tai antroponimijos Lietuvos valstybėje specifika!), nes iš seno lenkams buvo būdinga daryba iš vietovardžių.

Tiriamųjų pavardžių struktūra nesiskiria nuo kitur Lietuvoje vartojamų pavardžių struktūros, tik pačios pavardės yra labiau sulenkintos. Daugumas jų turi atitikmenis kituose Lietuvos regionuose. Nuėmus tiriamųjų pavardžių lenkišką apvalkalą (fonetiką, darybos priemones), lieka gražūs lietuviški asmenvardžiai, iš kurių tos pavardės buvo padarytos. Ši procedūra lingvistams nėra sudėtinga ir ne kartą literatūroje jau buvo aptarta. Senovėje lietuvių antroponimijos pagrindą sudarė dvikamieniai asmenvardžiai, tokie kaip *Min-daugas*, *Gintautas*, *Tar-vydas*, *Žy-bartas* ir kt. Tiriamose pavardėse jų aptikta daug, net per 400. Jūs turinčių pavardžių skaičius yra dar kelis kartus didesnis. Be to, antra tiek skirtingų dvikamienių asmenvardžių slypi nesulenktose Vilnijos pavardėse, kurių turėtojai vieni save laiko lietuviais, kiti – lenkais (kartais net tos pačios šeimos nariai). Niekur Lietuvoje pavardėse tokios didelės dvikamienių asmenvardžių sancaupos nepastebėta. Bet juk čia gimė lietuvių tauta, iš čia prasidėjo Lietuvos valstybė. Taigi šis asmenvardžių archajiškas pobūdis yra savaime suprantamas.

Lietuvos asmenvardžių formos neretai yra apaugusios slaviškomis priesagomis, iškraipytos slavų fonetikos, pvz., *Viš-taras* – *Viš-tor-skij*, *Žy-bartas* – *Žy-bart-ovič* ir pan. Norisi pabrėžti tai, kad mums rūpimų dvikamienių asmenvardžių analizė padeda suvokti jų didelio išplitimo lietuvių kalboje priežastis ir atsiradimo mechanizmą, kurio tyrimas bus reikšmingas bendrajai kalbotyrai. Bet tai – ateities tyrėjų darbas. Dar reikia pabrėžti tai, kad supainioti lietuviškus ir lenkiškus dvikamienius asmenvardžius neįmanoma, nes Lenkijoje jau viduramžiais tokie asmenvardžiai buvo retenybė.

Didelį vaidmenį senovėje atlikdavo ir dvikamienių asmenvardžių trumpiniai, ilgainiui virtę savarankiškais vardais ir davę pradžią daugybei pavardžių. Vilnijos lenkakalbių gyventojų pavardėse išryškėjo daugiau negu pusketvirtio šimto skirtingų trumpinių, tiksliau jų šaknų (su vediniais daug daugiau), iš kurių buvo padarytos pavardės. Jos apaugusios slaviškomis priesagomis, įvairiai iškraipytos, bet dar nesunkiai atpažįstamos. Antai iš dėmens *Alk-*, plg. *Alk-minas*, pasidaryta *Alk-evič*, *Alk-ovskij* ir kit., iš dėmens *Žyg-*, plg. *Žyg-i-man-tas*, yra ne tik *Žigas*, *Žigis*, bet ir *Žigo*, *Žigel* (*-el* iš *-elis*), be to, *Zi-* tariama kietai (*Žū*): *Žūgo*, *Žūgel* ir t.t.

Lenkakalbių gyventojų pavardėse taip pat slypi daugybė pravardinės kilmės asmenvardžių, padarytų iš gyvūnijos, augmenijos, buities reikmenų, kūno dalių, maisto, gamtos reiškinių lietuviškų pavadinimų, taip pat tokių, kurios susijusios su žmogaus užsiėmimu, su tautovardžiais, krašto fiziografija bei vietovardžiais, šeimos ir giminystės terminija, žmogaus fizinėmis ir dvasinėmis ypatybėmis. Tokių asmenvardžių iš viso rasta apie pusšesto šimto. Dar per pusaštunto šimto sudaro tokie, kurie neįeina į pateiktą reikšminę klasifikaciją arba kurie kilmės požiūriu yra sietini su nevienareikšmiais žodžiais bei žodžiais-homonimais, be to, dabar mažai žinomi, išnykusiais iš vartosenos, turimais tik senuosiuose lietuviškuose tekstuose ir tarmėse, pvz., *Braknys* : *brakn-yti* – gerintis, meilintis, *Šad-reika*: *šadrus* – judrus. Pravardinės kilmės asmenvardžiai dažnai būna išplėsti įvairiomis lietuviškomis priesagomis, o tai dar keleriopai padidina jų skaičių. Antai šalia *Vilkas* būta ir *Vilkelio*, *Vilkaičio*, *Vilko-nio*, *Vilkinio*, *Vilkišiaus*... Plg. sulenkintas pavardes *Vilkel*, *Vilkoic*, *Vilkanec*, *Vilkin*, *Vilkiš*

Pažymėtina tai, kad pravardinės kilmės pavardėse slypi tokie lietuviški asmenvardžiai, kurie rodo mūsų šalies buvusią didybę. Tai kilę iš žodžių *kunigas*, senovėje reiškusio valdovą, *etmonas* – senosios Lietuvos valstybės vyriausiąjį kariuomenės vadą, *kanc-leris* – aukštą valstybės pareigūną, prilygusį dabartiniam

Nukelta į 10-tą psl.

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Paskirti nauji senatoriai

Ministeris pirmininkas S. Harper paskyrė naujus senatorius. Šios prieštarai vertinamos valstybinės institucijos nariais pasiūlyta būti buvusiam Otavos policijos vadovui Vern White. Senate posėdžiaus ir Betty Unger, kuri iš tiesų yra pirmoji moteris, išrinkta į senatą.

Alberta vienintelė iš provincijų, kuri leidžia rinkėjams nuspręsti, ką jie norėtų matyti savo senatoriais. Jų kandidatūros pristatomos ministro pirmininko patvirtinimui. Pirmasis išrinktas senatorius Brian Mulroney konservatorių vyriausybės laikais, 1990 m. Dabar senate yra 61 kon-

servatorius ir 41 liberalas, 1 – progresyviųjų konservatorių atstovas ir 2 pasiskelbė nepriklausomais senatoriais.

Konservatorių kritikai senatą vadina rinkimus pralaimėjusių ir konservatorių partijos rėmėjų ir palankių politikų prieglobsčiu. Jie priimena S. Harper rinkiminį pažadą senatą padaryti renkamą arba jį paleisti. Iš tiesų konservatoriai yra pateikę įstatymo projektą senato pertvarkai, bet jis dar nesvarstytas. Ne visų provincijų vadovai sutinka su pasiūlymu senatą paversti renkama institucija, nes tam reikėtų pataisų valstybės konstitucijoje.

Išmokos nukentėjusiems nuo Agent Orange

Konservatorių vyriausybė atšaukia savo sprendimą nemokėti paramos nukentėjusiems nuo sveikatai kenksmingų pesticidų Agent Orange ir kitų. Juos 1966/67 metais Gagetown (New Brunswick) karinės bazės aplinkoje buvo leista naudoti JAV kariškiams. Šios stiprios nuodingos medžiagos buvo naudojamos karo Vietname metais. Patekusios į aplinką jos sukelia odos,

kepenų ir vėžio ligas. Nukentėję kariškiai ir aplinkiniai gyventojai tik teisme pasiekė, kad jiems būtų atlyginta už sveikatos sužalojimą. Vėliau išmokos buvo nutrauktos. Šiuo metu paaiškėjus, kad net ir po daugelio metų yra sergančiųjų, nutarta skirti finansinę paramą visiems nukentėjusiems ir jų slaugytojams – ne daugiau kaip po \$20,000 kiekvienam.

Vietiniai NDP rinkimai

Toronto – Danforth rinkiminėje apylinkėje išrinktas kandidatas, turėsiantis pakeisti praėjusiais metais mirusį Jack Layton. Buvęs NDP vadovas šioje apylinkėje buvo renkamas 7 metus. Tai daugiausiai kiniečių, graikų, Pietų Azijos bendruomenė, kuriai svarbios socialinės, švietimo problemos ir kuri yra ištikima NDP rėmėja. Iš trijų kandi-

datų daugiausia visuotinio pritarimo sulaukė teisės profesorius Craig Scott. Teisininko, kuris dirba žmonių teisių gynimo srityje, kandidatūrą palaikė ir ilgametis J. Layton patarėjas Charles Taylor bei buvusi Ontario NDP prezidentė Janet Solberg. Rinkimų dieną artimiausiu metu turi skirti ministeris pirmininkas S. Harper.

Nauji banknotai – saugesni

Į apyvartą jau išleistas naujas \$100 banknotas, kuris pakeičia senuosius, pagamintus iš medvilnės pluošto ir popieriaus. Jie ne tik greičiau susidėvėdavo, bet ir buvo lengviau padirbami: kiekvienam mln. \$100 vertės banknotų tekdavo 470 padirbtųjų.

Naujoji šimtinė – ne tik patvaresnė, bet ir turi daugiau saugių savybių. Ant banknoto simboliniais piešiniais įamžinti Kanados medicinos mokslo pasiekimai, kitoje pusėje buvusio Kanados ministro pirmininko Robert Borden portretas. Saugos langeliai – vienas klevo lapo formos, kitas su holografiais ženklais; kiti slapti ir matomi

skaičiai sukels sunkumų pinigų padirbėjams. Naujieji plastmasiniai banknotai tar-

naus 2.5 karto ilgiau nei buvusieji, sutaupydami valstybei \$200 mln.

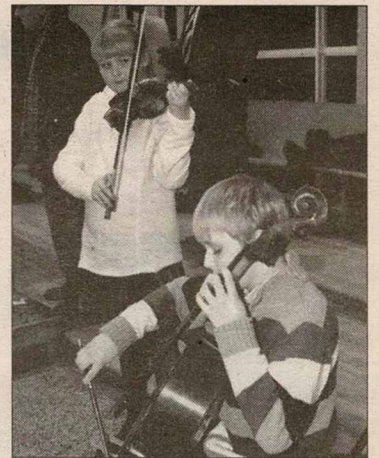
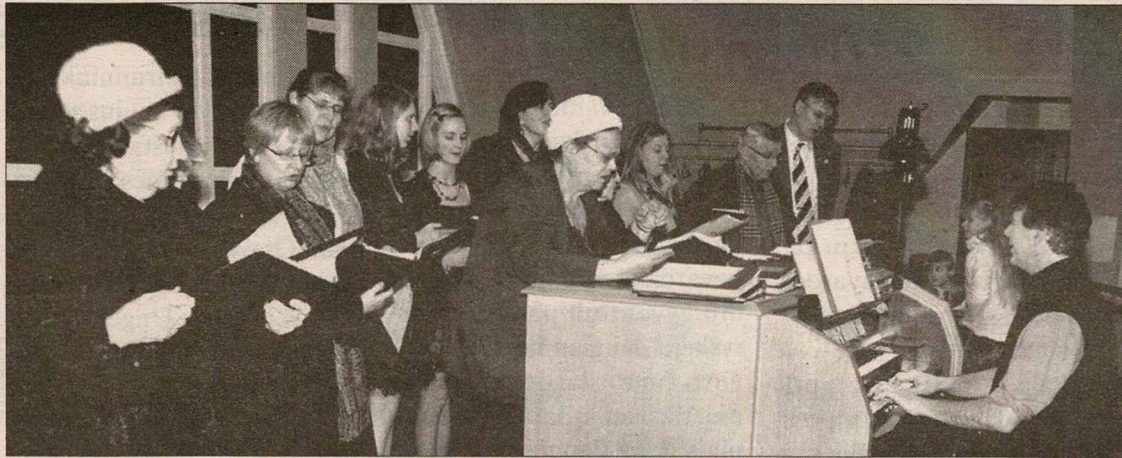
Kovo mėnesį bus išspausdintas \$50 banknotas, vėliau iki 2013 metų pabaigos bus pakeisti ir mažesnės vertės banknotai.

Pagal Canadian Press parengė S. Katkauskaitė

* Pranešimas skaitytas Tarptautinėje mokslo konferencijoje "Baltai ir slavai: dvasinių kultūrų sankirtos", skirtoje akademikui Vladimirui Toporovui atminti. Konferencija vyko 2011 m. rugsėjo 14–16 d.d. Vilniuje.

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Montreal, QC

Kalėdinį koncertą prieš Mišias Montrealio Šv. Kazimiero šventovėje atliko: iš k. – jauni svečiai iš JAV, Monika ir Diana Satkauskaitės; Montrealio Šv. Kazimiero choras su chorvedžiu Aleksandru Stankevičiumi ir svečiais iš JAV; jauni svečiai iš JAV Stefanija ir Nykolas Rekašiai Ntr. R. Satkausko

BERNELIŲ MIŠIOS Šv. Kazimiero šventovėje įvyko praėitų metų gruodžio 24 d., 9 v.v. Parapijos choras su chorvedžiu Aleksandru Stankevičiumi pagiedojo prieš Mišias. Prisijungė jauni svečiai iš Illinois, JAV – Monika su Diana Satkauskaitės smuikavo *O Come, O Come Emmanuel* ir Stefanija Rekašytė – altu ir violončele broliukas Nykolas grojo *Jingle Bells* ir *Tyliąją naktį*. Kleb. kun. Paulius Mališka atnašavo Bernelių Mišias, pasveikino visus lietuviškai, angliškai ir prancūziškai. Skaitinius skaitė

Antoinette Ouellette-Brilvičienė prancūziškai ir Zigmą Skučas lietuviškai. Solistė Kristina Kliorytė, viešnia iš JAV, ypatingai gražiai pagiedojo *Kyrie*. Choras su solistu Guy Zenaičiu sutelkė parapijiečius su giesme *Tyliąją naktį*. Klebonas pasakė gražų kalėdinį pamokslą. Sol. Guy Zenaitis giedojo *Šventa naktis / O Holy Night* lietuviškai ir po to angliškai. Monika ir Diana Satkauskaitės pagrojo *Celebration Meddley*. Mišioms baigiantis giesmė *Linksmų Kalėdų* stipriai skambėjo. Jeannie Be-

nienė, vedėjo padėjėja, paruošė muziką choristams. Šventovė buvo gražiai papuošta raudonomis poinsetijomis ir Kalėdų eglute. Dėkojame Romui Išganaičiui už kalėdines gėles. Parapijiečiai ir svečiai po Mišių salėje vaišinosi parapijos komiteto paruoštais užkandžiais, vynu ir kava. Parapijos salėje per priėmimą Stefanija ir Nykolas Rekašiai pradžiugino visus kalėdine muzika.

Svečių suėjo gana daug, nes buvo ypatingai graži žiemos naktis. VL

St. Petersburg, FL

ST. PETERSBURGO LIETUVIŲ KLUBO NARIAI, sužinoję iš plk. ltn. Sauliaus Paliulio, Lietuvos ryšininko USCENTCOM, Tampa, FL, kad Afganistane yra 230 Lietuvos karių, nutarė šv. Kalėdų proga pasveikinti juos ir pasiūsti kiekvienam šventinį siuntinėlių – šokolado, džiovintų vaisių su klubo nario parašytu kiekvienam kariui sveikinimu, plotkele ir kt.

GRUODŽIO 14 D. LR

garbės konsulas Algimantas Karnavičius ir klubo atstovė Angelė Karnienė, plk. ltn. Paliulio kvietimu, dalyvavo CENTCOM vadovų savaitiniame posėdyje, kurio metu g. konsulas trumpai supažindino daugiau kaip 50 dalyvaujančių įvairių valstybių karininkų su Floridos vakaruose įsikūrusiais lietuviais ir lietuviškas tradicijas ir papročius puoselėjančiu Lietuvių klubu.

USCENTCOM ryšio plk. ltn. Saulius Paliulis pakvietė Lietuvos garbės konsulą Al-

gimantą Karnavičių su žmona Nancy ir Lietuvių klubo atstovus Vidą Meiluvienę, Albiną ir Angelę Karnius, Mečį ir Ireną Šilkaičius, klubo dir. Svajūną Starkų ir plk. Algimantą Garsį su žmona dalyvauti tarptautiniame renginyje – “Coalition International Night”. Renginyje dalyvavo apie 60 koalicijoje dalyvaujančių valstybių. Kiekviena buvo įruošusi savo paviljonus ir vaišino tūkstantinę minią svečių.

GRUODŽIO 4 D. įvyko trečiabangių organizacijos “Banga” metinis susirinkimas. Jo metu buvo aptarti atlikti darbai, aptartos veiklos perspektyvos. “Bangos” valdybos pirm. vėl išrinkta Ramutė Krikščikienė 727 687-1061, raminta_kr@yahoo.com, vicepirm. Eglė Vaitkevičienė, išd. Donata Koverienė, valdybos nariu Svajūnas Gruce ir atstovė ryšiams su visuomene Simona Šiušienė. Numatoma surengti Kovo 11-osios minėjimą ir koncertą kovo 3 d.

Lietuvių žinių inf.

Edmonton, AB

NUOLATINIAI našlaičių kaimo *Vaiko tėviškės namai* rėmėjai Kalėdų švenčių proga atsiuntė aukas: \$1,000 – K. Žolpis; \$500 – dr. V. Kadis. Aukotojams dėkoja –

KLKM dr-ja

TRUMPAI

Petronėlė Jakubauskienė, Klaipėdos Šv. Kazimiero parapijos “Caritas” valgyklos virėja, tris kartus per savaitę jau dešimtus metus verda 10 kibirų sriubos su mėsa ir daržovėm maisto stokojantiems miestelėnams. Anot jos, esame visi Dievo vaikai ir verti atjautos bei meilės.

Latvija

RYGOJE, minint Lietuvos ir Latvijos diplomatinį santykių atnaujinimo dvidešimtmetį, prie Laisvės paminklo buvo išskleista 387 metrų ilgio Lietuvos vėliava. Lietuvos ambasadorius Latvijoje Ričardas Degutis kalbėjo apie draugišką Lietuvos ir Latvijos bendradarbiavimą ir linkėjo dabartiniam jaunimui šią išskleistą vėliavą laikyti aukštai, kaip tą darė tie, kurie atsteigė prieš 20 metų Lietuvos ir Latvijos nepriklausomybes. Vėliavą išskleidė Anykščių Antano Vienuolio gimnazijos moksleiviai kartu su Rygos lietuvių mokyklos mokiniais, latvių ir ukrainiečių mokyklų atstovais. Iškilmeje dalyvavo Latvijos parlamento, Užsienio reikalų ministerijos atstovai, lietuvių bendruomenės

Informaciją parengė J. Andrulis

London, ON

PRIMENAME parapijiečiams, kad dar daugelis šių metų sekmadienių yra laisvi, kuriais galima užprašyti Mišias už savo artimuosius ir, kaip anksčiau minėta, nėra būtina per daug dėmesio kreipti į datas, nes amžinybėje laiko nėra, o Dievas kiekvieno troškimus pilnai supranta. Mišių užprašymo reikalą prašome kreiptis į mūsų Tarybos narę Rūtą Dragunevičiūtę.

BALANDŽIO 29, sekmadienį, negalėsime pasinaudoti Mary Immaculate šventove

nariai, Rygos žmonės. Taipgi prie Laisvės paminklo buvo padėtos gėlės. Latvijos ir Lietuvos diplomatiniai santykiai buvo atstatyti 1991 m. spalio 5 dieną.

Urugvajus

ARGENTINOS LIETUVIŲ jaunimo šokių ansamblis aplankė Urugvajaus lietuvius. Šokėjus priėmė ir globojo Urugvajaus lietuvių kultūros draugija Montevideo mieste, Cerro rajone. Besivašinant 140 žiūrovų lietuviška vakariene, ansamblio “Nemunas” šokėjai pašoko 10 šokių, pademonstruodami lietuvių vestuvinius šokius, palikdami žiūrovams neišdildomą išpūdį. Tokiu būdu buvo sustiprinti abiejų kraštų ir lietuvių ryšiai. Ansamblio “Nemunas” šventė 40 metų įsisteigimo sukaktį.

Mišioms, nes tą sekmadienį vyks tos parapijos iškilmės ir užsitęs beveik visą dieną. Todėl tą sekmadienį lietuviškų Mišių nebus. Parapijiečiai prašomi tą dieną dalyvauti vietinių savo apylinkės šventovių pamaldose.

JEIGU KAM REIKIA naujų aukų vokelių, prašome tuo reikalu kreiptis į prof. Romą Mitalą.

SEKMADIENIŲ ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

SAUSIO 29, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Petrą Jokšą. Inf.

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI!

Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 71 MILIJONĄ DOLERIŲ

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.60%
2 m. term. indėlius1.75%
3 m. term. indėlius2.25%
4 m. term. indėlius2.40%
5 m. term. indėlius2.50%
RRSP ir RRRIF
(Variable)0.50%
1 m. ind.1.60%
2 m. ind.1.75%
3 m. ind.2.25%
4 m. ind.2.40%
5 m. ind.2.50%

TFSA PALŪKANOS:

Variable – 1.50%
1 metams – 2.00%
2 metams – 2.15%
3 metams – 2.35%
4 metams – 2.50%
5 metams – 2.75%

*Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

*Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 6 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ TINKLAPIS: www.talka.ca

KULTŪRA

Karininko A. Vasiliausko (1915–1989) atsiminimų knyga

ŠARŪNAS ŠIMKEVIČIUS,
Alytus

Alytiškis kraštotyrininkas Gintaras Lučinskas parengė ir išleido knygą *Praeities puslapiai* (400 psl., gausiai iliustruota nuotraukomis). Gal neatsitiktinai savo leidybinę veiklą jis pradėjo ne nuo autorinės knygos, bet nuo partizanų Antano Ambrulevičiaus prisiminimų (2008 m.). Išleidęs dvi savo autorines knygas (2009-2010 m.), ši kartą Gintaras tarsi sugrįžo prie prisiminimų žanro, imdamasis karininko Andriaus Vasiliausko (1915–1989) atsiminimų leidybos.

Andriaus Vasiliausko knygą *Praeities puslapiai* sudaro 2 dalys: *Gyvenimo kelias prasižėdę* ir *Gyvenimas ėjo tolyn*. Pirmojoje atsiminimų dalyje,

rašytoje 1966–1981 metais, atsiskleidžia nelengva tarpukario Lietuvos gyvenimo tikrovė, kai norintieji siekti mokslo aukštumų ne visada galėdavo tai daryti. Antrojo pasaulinio karo pradžia tarsi yra ta skiriamoji riba, nuo kurios prasideda antroji atsiminimų dalis. Pirmojoje dalyje vaizduojama daugiau įvykių, pasakojimas judresnis. Antrojoje dalyje jaučiama gyvenimo branda, žinojimas, ko nori. Antroji dalis parašyta po didžiausios Andriaus Vasiliausko gyvenimo tragedijos – žmonos mirties – per trumpą laiką: 1981 m. kovo 29 – balandžio 19 dienomis. Į šios knygos puslapius sugulė vieno žmogaus gyvenimo istorija.

Vienintelė, nepakartojama, kaip ir pats žmogus. Kiekvienas atkreips dėmesį į tai,

kas jam svarbu. Iš šios, kaip ir iš kiekvienos asmeninės, istorijos galima pasimokyti įvairių gyvenimo dalykų. *Praeities puslapiai* vertinga knyga ir tuo požiūriu, kad joje aprašomas gyvenimas nuo 1920 iki 1981 metų, praktiškai ištisa epocha. Tad galima susidaryti objektyvesnį, platesnį išpūdį apie tų laikų gyvenimą žiūrint paprasto žmogaus, Andriaus Vasiliausko, akimis.

Vasiliauskas nemažai vietos skiria ir tragiškiems istoriniams 1938-1940 metų įvykiams. Lenkijos ultimatumo priėmimo nuotaikas geriausiai atspindi šie jo žodžiai: “Kiek buvo lūkesčių, kiek propagauta Vilniaus vadavimo idėja, kiek surinkta aukų tam reikalui. Dabar viskas žuvo. Po Lenkijos ultimatumo priėmimo sekė Klaipėdos įvykiai.

1939 metų pavasarį Hitleris pasiuntė Lietuvos vyriausybei ultimatumą, reikalaujamas gražinti Klaipėdos kraštą. Vyriausybė be jokio pasipriešinimo atidavė Klaipėdą. Ką ji galėjo padaryti? Kas galėjo ją užstoti?” Aprašo jis ir 1939-ųjų rudens dalinės mobilizacijos įvykius: “Daug naktų tada praleidau be miego. Mūsų pulkas išaugo į diviziją. Teko skubiai apmokyti atsarginius, nes daugelis buvo užmiršę, kaip elgtis su sunkiuoju kulkosvaidžiu”.

Įdomiai aprašyta ir nelentoji 1940 metų okupacija: “Kėdainius pirmieji jų daliniai pasiekė jau sutemus. Buvo birželio mėnesio vidurys. Kaip tada skurdžiai atrodė išgarsintoji Raudonoji armija! Kareiviai apsilikę neaiškios spalvos palaidinėmis, kurios siekė

Andrius Vasiliauskas

kelius, apsiavę žemais baltais, iki kelių apsvynioję “apmotkėmis”, ant galvos užsidėję suglamžytas “pilotkes”. Tuo tarpu Lietuvos kareiviai buvo gražiai aprengti. Vėliau Raudonosios armijos kariai klausdavo: “Nejaugi Lietuvos kariuomenėje visi karininkai?”

(Sutrumpinta. Istorikų nuomonės daugumai mūsų skaitytojų yra žinomos. Red.)

Padalinti 2011 metų “Operos švyturiai”

Kasmet sausio mėnesį, šiemet jau dešimtą kartą, Lietuvos valstybinio operos ir baleto teatro (LVOBT) rėmėjai, “Švyturio” aludariai, apdovanoja praėjusio sezono pasižymėjusius šio teatro solistus bei baleto šokėjus. Paprastai, apdovanojimams pristatomi geriausias dainininkas ir geriausia dainininkė, geriausias šokėjas ir geriausia balerina,

bet pastaruoju metu pridėdami ir ypatingesnių nuopelnų užsitarnavę jaunesni kūrėjai, kuriems dovanas paskyrė LVOBT Paramos fondas. Taip 2007 m. po spektaklio *Mažasis princas* atsirado “Mažosios operos vilties” apdovanojimas, nuo 2009 metų apdovanojimai suteikiami ir antraplanių vaidmenų kūrėjams, o šiemet penktas apdovanoji-

mas buvo skirtas pagerbti “Ryškiausią metų debiutą”.

Šiųmetiniai “Operos švyturių” laureatai: “Metų operos solistės” titulas teko Sigutei Stonytei už Desdemonos vaidmenį operoje *Otelas*. “Metų operos solistu” tapo Vaidas Vyšniauskas už Otelo vaidmenį operoje *Otelas* ir Eleazaro vaidmenį operoje *Žydė*. “Metų baleto solistės”

apdovanojimu džiaugėsi primabalerina Olga Konošenko, pagerbta už Barbaros vaidmenį balete *Barbora*, Marinos – balete *Graikas Zorba*, Gativės šokėjos – balete *Don Kichotas* ir Franciskos vaidmenį balete *Žydrasis Dunojus*. “Metų baleto solisto” įvertinimas teko Martynui Rimeikiui už Žygimanto Augusto vaidmenį balete *Barbora Radvilaitė*.

Penktasis “Ryškiausio metų debiuto” apdovanojimas teko baleto šokėjui Kiprui Chlebinskui už debiutą balete *Don Kichotas*. Šiame dešimtmety žyminiame apdovanojimų vakare buvo suruoštas ir koncertas, kuriame dalyvavo ne tik visi geriausiai šiemet paskelbti operos ir baleto solistai, bet ir viso dešimtmečio žvaigždės, palydimi LVOBT simfoninio orkestro, diriguojamo Roberto Šerveniko.

Knygų rinkimai Kalėdų dovanoms

Leidyklos “Alma littera” tinklalapio lankytojai 2011 gruodį rinko tos leidyklos knygas, kurias norėtų gauti dovanų Kalėdoms. Per 2,500 skaitytojų mėgstamiausia knyga išrinko Vykinto ir Daivos Vaitkevičių knygą *Lietuva. 101 legendinė vieta*. Antroje vietoje liko receptų knyga *Kepame sausainius lengvai ir gre-*

itai. Trečioji knyga buvo irgi kulinarinė *Namų gėrybės* apie atsargų ruošimą, namie gaminamus sūrius bei saldumynus. Ketvirta vieta – Jodi Picoult romanui *Susitarimas*, penktoji Zitos Čepaitės knyga *Emigrantės dienoraštis*. Dar kitos penkios truputį mažiau pageidaujamos knygos išsirikiavo šitaip: *Pasakų skrynelė*, D.

Chamberlain *Paliktos paslaptys*, H. Wassmo *Šimto metų istorija*, Vasiliauskų šeimos knyga *Ilgo gyvenimo paslaptys* ir “ilgaamžė” pasakų knyga *Brolių Grimų pasakos*.

Skaitytojai, pasirinkę savo mėgstamiausias knygas, galėjo pasirinkimą palydėti pastaba, iš kurių 5 visų skaitytojų išrinktos geriausiomis, bu-

vo apdovanotos leidyklos knygomis. Štai pora įdomių pastabų. “Knyga – tai kelias į didesnę ir šviesesnę pasaulį, kupiną ryškiausių spalvų, tai kelionė į svajonių pasaulį, kurį susikuri taip, kaip tu nori” (Eglė Dovidaitytė). “Nes be proto myliu, gerbiu, dievinu knygas. Kiekvieną dieną atrandu laiko jas paglostyti ir su-

jomis pasikalbėti. Kadangi niekada man knygų nebus daug” (Arūnė Urbonaitė). Leidykla “Alma littera” jau 20 metų leidžia knygas suaugusiems, vaikams ir paaugliams, šviečiamąją ir mokomąją literatūrą, skatina pažinimo ir skaitymo poreikį, teikia pažinimo džiaugsmą ir skaitymo malonumą.

Pagal Lietuvos spaudą
parengė G. Kurpis

DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.

Prizadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Rašytojų draugijos pastogėje

Lietuvių rašytojų draugijos 2011 metų žiniaraštyje suglaustai apžvelgiama draugijos veikla po šūkiu – “Viskas praeina, tik kūrybinis žodis lieka”.

• Balandžio 17 d. Čikagoje buvo surengtas rašytojos Alės Rūtos pagerbimas sutinkant ir jos 2010 m. išleistą knygą *Sklėriai*.

• Gegužės 6 d. Čikagos Jaunimo centre įvyko žurn. Algio Vaškevičiaus knygos *Amerika: ir tolima, ir artima* sutiktuvės.

• Spalio 9 d. Čikagos ateitininkų poezijos popietėje Ateitininkų namuose Lemonte, IL, buvo įteikta Lietuvių rašytojų draugijos premija poetui kun. dr. Kęstučiui Trimakui už dvi jo poezijos knygas *Ieškotojo pėdsakai* ir *Jis*

man dovanojo būtį.

• Lapkričio 20 d. Jaunimo centre Čikagoje sutikta poetės Eglės Juodvalkės knyga *Sakalai naktį nemiega*. Apie šią Lietuvos partizanų gyvenimą atskleidžiančią knygą kalbėjo *Draugo* vyr. redaktorė dr. Dalia Cidzikaitė. Už šią knygą LRD paskyrė literatūrinę premiją. Mecenatas AL Fondas.

Paskelbti 2011 metais mirę draugijos nariai rašytojai: Stasys Džiugas, miręs kovo 26 d., ir Nijolė Jankutė-Užubalienė, mirusi lapkričio 20 d.

Lietuvių rašytojų draugijai vadovauja Stasė Petersonienė, 2534 West, 40 Str., Chicago, IL, USA. S.

Parama studentams

Išėivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai, studijuojantys Lietuvos aukštosiose mokyklose ir norintys gauti valstybės paramą 2012 m. pavasario semestre, nuo 2012 m. sausio 18 d. iki 2012 m. vasario 15 d. Fondui turi pateikti:

1. užpildytą ir pasirašytą prašymą, kurio dalimi yra ir paramos suteikimo sąlygos;

2. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą jo kopiją;

3. pažymą iš aukštosios mokyklos, patvirtinančią studento statusą su nurodytomis semestro pradžios ir pabaigos (paskutinio kurso studentams studijų pabaigos) datomis, neįskaitant atostogų laikotarpio;

4. pažymą apie paskutinės sesijos pažymių svertinį vidurkį (išskyrus pirmosios ir antrosios studijų pakopos pirmojo semestro studentus);

5. pažymą apie tai, kad neturi akademinį skolų arba akademinį skolų už paskutinę sesiją skaičių (išskyrus pirmosios ir antrosios studijų pakopos pirmojo semestro studentus);

6. prašantys socialinės išmokos taip pat pateikia dokumentus, patvirtinančius socialinę padėtį (šeimoms narių skaičių patvirtinančius dokumentus, mirties liudijimus ir panašiai);

7. lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai, kurie kreipiasi dėl paramos pirmą kartą, privalo pateikti krašto lietuvių bendruomenės, Lietuvos Respublikos valstybės institucijos ar įstaigos užsienyje, kurios užsieniečiams išduoda vizas, ar kitos institucijos išduotą užsienio lietuvių kilmę patvirtinantį dokumentą;

8. išėivijos vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai, kurie kreipiasi dėl paramos pirmą kartą, privalo pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad ne mažiau negu 3 metus jie gyveno užsienyje ir atvyko į Lietuvą ne anksčiau kaip į aštuntą klasę.

Vadovaujantis Aprašu, aukštosios mokyklos teikia Fondui informaciją apie tai, ar pretenduojantis gauti paramą asmuo ar paramą gavęs asmuo yra tos aukštosios mokyklos studentas, apie to asmens paskutinės sesijos pažymių svertinį vidurkį (pirmąjį

studijų semestrą – stojamąjį balą) bei akademinį skolų už paskutinę sesiją (jeigu jų turi) skaičių, informaciją apie paramą gavusius asmenis nutraukusius studijas, išbraukusius iš studentų sąrašų, sustabdžiusius studijas ar išleistus akademinį atostogų ir kitą informaciją, kurios reikia skiriant ir administruojant Paramą.

Paramą gavusiam asmeniui nutraukus studijas, išbraukus jį iš studentų sąrašų, sustabdžius studijas ar išėjus akademinį atostogų, aukštosios mokyklos apie tai informuoja Fondą per 3 darbo dienas nuo šių aplinkybių atsiradimo pradžios.

Daugiau informacijos apie Paramos suteikimo sąlygas ir tvarką teikiama telefonu (8 5) 2639158 bei Fondo interneto tinklalapyje www.vsf.lt.

Tomas Margaitis,
Administrator Embassy of Lithuania, 1600-150 Metcalfe Str. Ottawa, ON K2P 1P1
tel: +1 6135675458
fax: +1613567 5315; e-mail: ottawa@lithuanianembassy.ca
www.lithuanianembassy.ca

SKAUTŲ VEIKLA

• Dėmesio skautininkai/ės! Šeštadienį, vasario 4, 10 val. ryto, Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje šaukiama Skautininkų ramovių sueiga pristatyti naujiems Ramovės vadovams. Bus diskutuojama metinė veikla, Kaziuko mugė ir "Romuvos" 50-metis. Maloniai kviečiame visus skautininkus/es dalyvauti.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 58 8-2808 x 26 dienos metu.

Sveikiname
Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopos vadą
Sajungos garbės narį, šaulį
VYTAUTĄ PEČIULĮ,
švenčiantį garbingą 70 metų gimtadienį.
Linkime geros sveikatos ir stiprybės
nepavargti dirbant Šaulių sąjungai
ir nepriklausomai Lietuvai
Toronto Vl. Pūtvio šauliai

Lietuvos Nepriklausomybės šventė,

skirta Vasario 16-ajai ir Kovo 11-ajai pažymėti, tema "Lietuva – krepšinio šalis", įvyks š.m. vasario 25, šeštadienį, Toronto Lietuvių Namuose, Karaliaus Mindaugo menėje. Iškilmingas minėjimas – 4 v.p.p.; vakaronė – 7 v.v. Iškilmingo minėjimo pranešėjas – krepšinio žvaigždė Sergejus Jovaiša. Šventinio koncerto programą atliks Toronto lietuvių choras "Volungė", kultūrinio meno ir tautinių šokių grupė "Atžalynas" ir Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras". Po minėjimo bus vaišės, o vakaronėje koncertuos Lietuvos dainininkė Vilija Matačiūnaitė ir Daivos Paškauskaitės grupė iš Toronto. Vakaronės bilieto kaina perkant iš anksto – \$20, prie įėjimo – \$25. Paaukojusiems \$50 ar daugiau KLB Toronto apylinkėi skiriamas 1 nemokamas bilietas į vakaronę. Bilietus galima įsigyti bare "Lokys", vasario 12 d. parapijose, Lietuvių Namuose (nuo 11 v.r.-2 v.p.p.) bei skambinant L. Vaškevičienei 647-235-8863, ar L. Sližauskienei 416-803-9133, arba el. paštu adm.torontolietuviai@yahoo.ca. Visus kviečia KLB Toronto apylinkės valdyba

Vasario 16-tosios gimnazijoje nuo 2012 m. vasario 1 d. iki balandžio 1 d. vyksta registracija pokalbiui dėl priėmimo mokyti Huttenfelde, Vokietijoje. Tai yra privati, valstybės pripažinta, dvikalbė, krikščioniška dvasia ugdoma mokykla, 2010 m. gavusi Hesseno žemės Švietimo ministerijos gabių vaikų ugdymo pažymėjimą. Informacija teikiama tinklalapyje www.gimnazija.de.

"Visual Arts Mississauga" 34-oji meno paroda vyksta sausio 12 – vasario 25 d.d., Art Gallery of Mississauga (300 City Centre Dr.), šiokiadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p. (ketvirtadieniais iki 8 v.v.), savaitgalių dienomis nuo 12 v.d. iki 4 v.p.p. Tel. 905 615-4167; tinklalapis www.visualartsmississauga.com. Šioje parodoje dalyvauja dailininkė Silvija Saplienė.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-239-9889

Fondas
Foundation
www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 49 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.77 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.69 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.44 mln. dol.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
**Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Irašams išrašome pakvėlavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba praneša, kad 2011 metus užbaigė sėkmingai ir dalį pelno sugrąžino savo nariams:

- TAUPYTOJAMS IŠMOKĖJO 8.50%

papildomų palūkanų už visas santaupų palūkanas prirašytas iki 2011 metų pabaigos

- SKOLINTOJAMS SUGRĄŽINO 4.50%

už visas palūkanas sumokėtas kooperatyvui iki 2011 pabaigos

NARIAMS IŠ VISO GRĄŽINTA VIRŠ \$170,000

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

REMIA Kanados lietuvių bendruomenę, įvairias organizacijas ir jų veiklą, meno ansamblius, sporto klubus, lituanistinį švietimą bei visas Toronto lietuvių parapijas.

2011 m.

Prisikėlimo kredito kooperatyvas parėmė lietuvių veiklą

\$45,586

Paskirtos 5 stipendijos kolegijos bei universiteto studentams bendra suma

\$5,500

